

tek kupní ceny za zboží má býti zapraven v anglických librách šterlinků, bylo změněno pozdějším vydáním a přijetím směnek, znějících na československé koruny. Oba nižší soudy zodpověděly otázku tak, že směny byly žalovanými dány žalobkyni jen k zajištění úvěru v anglických librách šterlinků, tedy jako směny krycí, nikoliv na místě placení dluhu, a že tudíž původní úmluva o zapravení zbytku kupní ceny v anglických librách šterlinků nebyla změněna. K tomuto závěru dospěly nižší soudy jen výkladem korespondence stran, výkladem listin, takže tu jde o právní posouzení věci, nikoliv o zjištění skutečností, jak se nepřesně vyjadřuje ve svém rozsudku odvolací soud. Žalobkyně jest proto formálně oprávněna, by odporovala správnosti onoho závěru odvolacího soudu s hlediska dovolacího důvodu podle § 503 č. 4 c. ř. s. Právní vývody dovolání nejsou však s to, by vyvrátily výstižné a se skutečným obsahem předložených listin se shodující důvody napadeného rozsudku, jež dovolací soud schvaluje, takže stačí dovolatelku na ně odkázati. Byla tudíž žalobkyně oprávněna, požadovati na žalovaných jen zapravení zbytku své pohledávky v anglických librách šterlinků podle kursu v den dospělosti, nikoliv zaplacení směny plnou hodnotou, na kterou zněla. Nižší soudy proto nepochybily po stránce právní, ponechavše směnečný platební příkaz v platnosti jen co do částky 3.623 Kč 50 h, která odpovídá zbytku dluhu žalovaných podle denního kursu anglických liber šterlinků v den splatnosti.

Čís. 11866.

Žalovanou pozůstalost zastupují ve sporu zpravidla všichni přihlášení dědicové. Od této zásady jest úchylna v případech, kde někteří z dědiců žalobní nárok uznali, kdež stačí zastoupení dědici, kteří nárok neuznali. Z toho, že jeden z dědiců vystoupil proti pozůstalosti žalobou, vyplývá, že dluh pozůstalosti uznává a není třeba, by zastupoval pozůstalost ve sporu. Opatrovníka by bylo třeba jen, kdyby tu nebylo vůbec dědiců, kteří by byli zástupci pozůstalosti.

Vydání příkazu podle § 6, druhý odstavec, c. ř. s. není na závadu zákaz novot podle § 482 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, R I 536/32.)

K pozůstalosti po Václavu S-ovi se přihlásili Josef S., Anna S-ová a Božena S-ová. Josef S. přihlásil k pozůstalosti pohledávku, jež však nebyla uznána Boženou S-ovou za dluh pozůstalosti. Žalobě Josefa S-a proti pozůstalosti po Václavu S-ovi zastoupené přihlášenou dědičkou Boženou S-ovou procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s celým předchozím řízením jako zmatečný a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. Důvody: Žalobce přihlásil k pozůstalosti jako věřitel zažalovanou pohledávku, pohledávka však nebyla uznána pozůstalou vdovou Boženou S-ovou za dluh pozůstalosti. Podle §§ 547 a 550 obč. zák. dědic, jehož přihláška byla přijata, představuje zůstavitele, a proti třetím osobám považuje se za jedinou osobu. Může

proto pozůstalost ve sporu platně býti zastoupena jen všemi přihlášenými dědici. Od této zásady lze připustiti úchylku jen, je-li proti pozůstalosti uplatňována třetí osobou jako věřitelkou pohledávka, kterou někteří dědicové uznali, jiní neuznali. Tu ovšem stačí, je-li pozůstalost zastoupena ve sporu jen dědici, kteří pohledávku neuznali, neboť není důvodu, by věřitel vystupoval žalobou i proti těm dědicům, kteří v pozůstalostním řízení pohledávku již uznali. V souzeném případě však o tento případ nejde. Žalobce vystupuje v pozůstalosti současně jako dědic (spoludědic) a jako věřitel, a následkem toho v jedné osobě nemůže zastupovati vlastní zájmy jako věřitel a jako dědic pozůstalosti. Nemohl se tudíž žalobce v pozůstalostním řízení jako dědic vyjádřiti o své přihlášené pohledávce, a tím také pohledávka jeho v pozůstalostním řízení nemohla býti uznána. Kromě toho Anna S-ová, přihlášená dědička, pohledávku tu výslovně ani neuznala ani nepopřela. Žalovaná pozůstalost byla ve sporu zastoupena jen dědičkou Boženou S-ovou, a jen jí byla žaloba doručena. Božena S-ová však v souzeném případě není oprávněna samojediná žalovanou pozůstalost platně zastupovati, ježto tu přichází právě v úvahu, že žalobce jest zároveň spoludědicem pozůstalosti, a dále Anna S-ová, která přihlášenou pohledávku výslovně neuznala. Pro střetnutí se zájmů na straně žalobce bude proto třeba, by byl pozůstalosti zřízen podle obdoby §§ 271 a 272 obč. zák. kolisní opatrovník. Žalovaná strana nebyla tudíž ve sporu zastoupena a jest tu důvod zmatečnosti žalovanou stranou uplatňovaný podle § 477 čís. 5 c. ř. s.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Soudu odvolacímu jest přisvědčiti v tom, že žalovanou pozůstalost ve sporu zastupují zpravidla všichni přihlášení dědicové, že však od této zásady jest úchylka v případech, kde někteří z dědiců žalobní nárok uznali, kdež stačí zastoupení dědici, kteří nárok neuznali. V tom stačí odkázati na odůvodnění napadeného usnesení, jež se srovnává se stálou judikaturou nejvyššího soudu. Mylný však jest názor odvolacího soudu, že v souzeném případě bylo třeba žalované pozůstalosti zříditi opatrovníka, poněvadž žalobce jest zároveň dědicem a jest tedy na jeho straně kolise zájmů. V tom, že žalobce vystupuje proti pozůstalosti žalobou, jest zřejmý důkaz toho, že dluh pozůstalosti uznává, a není tedy potřebí, by ve sporu pozůstalost zastupoval, a stačí podle toho, co bylo shora uvedeno, by pozůstalost byla zastoupena dědici žalobní pohledávku neuznavšími; opatrovníka by bylo potřebí jen, kdyby tu nebylo vůbec dědiců, kteří by byli zástupci pozůstalosti. Toho v souzeném případě není; mimo žalobce přihlásily se k pozůstalosti jako dědici vdova zůstavitelova Božena S-ová, která žalobní nárok neuznala a za pozůstalost ve sporu jednala, a matka zůstavitelova Anna S-ová, která však ani v pozůstalosti ani ve sporu neprohlásila, zda nárok uznává, čili nic; za uznání nelze považovati její svědeckou výpověď ve sporu, třebaže potvrdila, že žalobce zapůjčil zůstaviteli 600 Kč ve zlatě, neboť to k uznání ještě nestačí, nanejvýš, ona potvrdila, že úroky nebyly smloueny

a že zůstavitel na dluh uplatil 500 Kč a žalobce se domáhá celé zápůjčky i s úroky za dobu před žalobou. Byly tudíž k zastupování pozůstalosti ve sporu povolány obě dědičky a žaloba měla být doručena oběma. Ježto Anně S-ové doručena nebyla a tato řízení nebyla účastna, nebyla žalovaná pozůstalost ve sporu řádně zastoupena svými zákonnými zástupci. Přes to však napadené usnesení není toho času odůvodněno. Žalobce již v odvolací odpovědi tvrdil, že Anna S-ová žalobní pohledávku mimosoudně uznala; v tomto případě by ovšem k zastoupení pozůstalosti stačila jen dědička Růžena S-ová. Podle § 6 druhý odstavec c. ř. s., může-li být nedostatek zákonného zastoupení odstraněn, má soud udělit příkazy k tomu potřebné a ustanovit k jich splnění přiměřenou lhůtu. V souzeném případě nedostatek zákonného zastoupení může být odstraněn důkazem o správnosti tvrzení žalující strany, že dědička Anna S-ová žalobní pohledávku, ovšem s celým příslušenstvím, uznávala; k tomu měl žalobci být dán příkaz podle § 6 druhý odstavec c. ř. s. a teprve po marném uplynutí lhůty bylo vydati výrok o právních následcích nedostatku zákonného zastoupení. Tomu nevádí záповeď novot § 482 c. ř. s., ježto v případech § 6 c. ř. s. má soud postupovati z úřadu.

Čís. 11867.

Nabyvatel nemovitosti, i když nepřevzal smlouvou povinnost zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty (tím spíše, převzal-li smlouvou tuto povinnost), jest účastníkem odhadního soudního řízení a důsledkem toho oprávněn k rekursu do usnesení v odhadním řízení.

Do usnesení v odhadním (nesporném) řízení, jímž byl nařízen odhad a ustanoveni znalci ku provedení odhadu, jest rekurs přípustný.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, R I 558/32.)

K návrhu obce povolil první soud soudní odhad za účelem stanovení nabyvací a zcizovací hodnoty nemovitosti k vůli vyměření dávky z přírůstku hodnoty a ustanovil znalce. Rekursní soud odmítl rekurs nabyvatelů nemovitosti. Důvody: V odhadním řízení za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty není oprávněn nabyvatel k rekursu do usnesení soudu, jímž byl nařízen odhad, i když převzal v kupní smlouvě placení dávky. Rekurenti nejsou zciziteli nemovitosti, nenáleží proto k osobám, jež by byly po zákonu povinny k zaplacení dávky z přírůstku hodnoty a nejsou stranami v tomto soudním řízení. Podle § 13 nařízení ze dne 23. září 1920, čís. 545 sb. z. a n. platí dávku z přírůstku hodnoty zcizitel, vyměřovací řízení se provádí výhradně se zcizitelem a jen jemu se dávka předpisuje. Při nedobytnosti dávky u zcizitele ručí sice podle tohoto předpisu za ni nabyvatel. Zjištění nabyvací a zcizovací hodnoty soudním odhadem jest částí ukládacího řízení. Účastníky jsou výlučně jen vyměřovací úřad a zcizitel. Hospodářský zájem na správném vyměření dávky, tudíž na správném provedení soudního odhadu, nelze sice nabyvateli upírati, přes to však nemohou rekurenti napadati usnesení v odhadním řízení jako účastníci, nýbrž jen nepřímo prostřednictvím zcizitelů, svých spolusmluvníků. Ježto nepřicházejí v úvahu jako účast-